

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ ГОЛОСІЇВСЬКОЇ РАЙОННОЇ
В МІСТІ КИЄВІ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ЛІЦЕЙ № 85 МІСТА КИЄВА

НАКАЗ

«04» вересня 2024 р.

№ 162

Про запобігання та протидію і порядок
захисту дітей від різних форм насильства
та жорстокого поводження у 2024-2025 н.р.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту», листа Міністерства освіти і науки України «Про деякі питання організації в закладах освіти виховної роботи щодо безпеки й благополуччя дитини» від 10 серпня 2022р. №1/9105-22, листа Міністерства освіти і науки України «Щодо вирішування конфліктів серед дітей в закладах освіти шляхом впровадження медіації» від 30.08.2018р. № 1/9-516, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 №2657-VIII, в рамках Всеукраїнського просвітницького проєкту протидії булінгу «Я маю право!», з метою забезпечення у Ліцеї № 85 безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), рішення педагогічної ради (протокол № 1 від 30.08.2024), та проведення цілеспрямованої профілактичної роботи з метою раннього виявлення випадків цькування та конфліктів між учнями

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Положення про запобігання та протидію і порядок захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження у Ліцеї № 85 міста Києва (Додаток 1).
2. Затвердити Програму та заходи спрямовані на запобігання та протидію булінгу в Ліцеї № 85 «Разом декларуємо – Ні булінгу! Ні насильству над дитиною», враховуючи факти, що під час війни, усі категорії населення держави зазнають негативного впливу у маргінальне середовище, у середовище схильне до девіантної поведінки (Додаток 2).
3. Заступникові директора з виховної роботи Єгоровій К.М.:
 - 3.1. ознайомити педагогічних працівників з Планом заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу серед учасників освітнього процесу в Ліцеї №85 до 06.09.2024;
 - 3.2. надавати методичну допомогу учасникам освітнього процесу та здійснювати контроль за виконанням заходів;
 - 3.3. посилити контроль за дотриманням працівниками Ліцею педагогічної етики, недопущення фізичного насильства, нетактовного ставлення та байдужості до дітей та інших учасників освітнього процесу;
 - 3.4. негайно реагувати на звернення батьків щодо неетичної поведінки педагогічних працівників по відношенню до учнів;
 - 3.5. обговорити зміст цього наказу з педагогічними працівниками Ліцею № 85 міста Києва до 10.09.2024 та попередити кожного про персональну відповідальність за порушення норм педагогічної етики.

4. Класним керівникам 1-11-х класів:
 - 4.1. проводити заходи щодо профілактики булінгу у класних колективах та врахувати у планах виховної роботи на 2024-2025 н.р. відповідні години спілкування, бесіди, зустрічі з фахівцями тощо;
 - 4.2. провести анкетування учнів класу разом з практичним психологом Ліцею № 85і проаналізувати поведінку з метою попередження виявів жорстокості та насильства «Ні булінгу в школі», «Молодь і протиправна поведінка»;
 - 4.3. у разі виникнення конфліктних ситуацій негайно повідомляти адміністрацію, батьків та вживати заходів щодо вирішення проблеми;
 - 4.4. розробити план бесід виховних годин з практичним психологом та соціальним педагогом школи до 06.09.2024.
5. Соціальному педагогу Ліцею № 85:
 - 5.1. посилити контроль за проведенням профілактичної роботи з попередження булінгу серед учасників освітнього процесу;
 - 5.2. під час проведення зустрічей з батьками залучати працівників ювенальної поліції у справах дітей, психологів для проведення роз'яснювальної роботи з метою попередження булінгу в освітньому середовищі;
 - 5.3. активізувати індивідуальну роботу з учнями, схильними до девіантної поведінки та з учнями, які потребують посиленої педагогічної уваги.
6. Практичному психологу Сазоновій-Беньковській А.О.:
 - 6.1. розробити методичні матеріали для класних керівників щодо виявлення та протидії булінгу;
 - 6.2. організувати проведення тематичних методичних семінарів для класних керівників, виховних годин для учнів з метою раннього виявлення випадків цькування та конфліктування між учнями;
 - 6.3. провести практичні заняття (майстеркласи, тренінги та ін.) із педагогами для навчання їх активним формам і методам запобігання конфліктним ситуаціям;
 - 6.4. ознайомити педколектив із основними аспектами комплексу освітніх програм «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації» (автори: Андрєєнкова В.Л., Левченко К.Б., Матвійчук М.О.);
 - 6.5. проводити консультації для батьків та учнів з питань профілактики асоціальної поведінки учнів, толерантного ставлення один до одного;
 - 6.6. провести семінари, конференції, круглі столи, тренінги з питань агресивної поведінки учасників освітнього процесу.
7. Працівникам закладу освіти забезпечити якісне виконання вищезазначених п 1, 2 даного наказу, нести персональну відповідальність за дотримання професійної етики.
8. Продовжити роботу Шкільної служби порозуміння Ліцею № 85 міста Києва, у складі: Єгорова К.М., Сазонова-Беньковська А.О., соціальний педагог, Мамушева Г.М., Матвійчук М.О., Майер В.С., Хасін Р.В., Козлова О.І., Тулупова Т.С..
9. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор

Тетяна ФЕДУНОВА

Виконавець:
Заст. директора з ВР
Єгорова К.М.

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію і порядок захисту дітей від різних
форм насильства та жорстокого поводження у
Ліцеї № 85 міста Києва

1. Загальні положення

Дане Положення регулює питання організації захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження у Ліцеї № 85 міста Києва. Положення розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про запобігання та протидію домашньому насильству», «Про охорону дитинства», «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», постанов Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті»; від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах», від 28.07.2021 № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження», наказів Міністерства освіти та науки України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами»; від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03.02.2020 за № 111/34394 Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України від 13.02.2019 №369/180 (зареєстрований в Міністерстві юстиції України 02.04.2019 № 333/33304) «Про затвердження Порядку проведення оцінки ризиків вчинення домашнього насильства», Закону України від 06.06.2024 № 3792-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми.

1.1. Основні терміни:

Безпечне освітнє середовище – сукупність умов у закладі освіти, що унеможливають заподіяння учасникам освітнього процесу фізичної, майнової та/або моральної шкоди, зокрема внаслідок недотримання вимог санітарних, протипожежних та/або будівельних норм і правил, законодавства щодо кібербезпеки, захисту персональних даних, безпечності та якості харчових продуктів та/або надання неякісних послуг з харчування, шляхом фізичного та/або психологічного насильства, експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, приниження честі, гідності, ділової репутації (зокрема шляхом булінгу (цькування), поширення неправдивих відомостей тощо), пропаганди та/або агітації, у тому числі з використанням кіберпростору, а також унеможливають вживання на території та в приміщеннях закладу освіти алкогольних напоїв, тютюнових виробів, наркотичних засобів, психотропних речовин.

Насильство – це будь-які навмисні дії одної людини по відношенню до іншої, які порушують її конституційні права й свободи і наносять їй моральну шкоду, шкоду її фізичному чи психічному здоров'ю.

Домашнє насильство – діяння фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають чи проживали однією сім'єю, але не перебувають чи не перебували у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає або проживала особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, а також погрози вчинення таких діянь.

Види насильства:

економічне насильство – форма домашнього насильства, що включає умисне позбавлення житла, їжі, одягу, іншого майна, коштів чи документів або можливості користуватися ними, залишення без догляду чи піклування, перешкоджання в отриманні необхідних послуг з лікування чи реабілітації, заборону працювати, примушування до праці, заборону навчатися та інші правопорушення економічного характеру;

психологічне насильство – форма домашнього насильства, що включає словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи, контроль у репродуктивній сфері, якщо такі дії або бездіяльність викликали у постраждалої особи побоювання за свою безпеку чи безпеку третіх осіб, спричинили емоційну невпевненість, нездатність захистити себе або завдали шкоди психічному здоров'ю особи;

сексуальне насильство – форма домашнього насильства, що включає будь-які діяння сексуального характеру, вчинені стосовно повнолітньої особи без її згоди або стосовно дитини незалежно від її згоди, або в присутності дитини, примушування до акту сексуального характеру з третьою особою, а також інші правопорушення проти статевої свободи чи статевої недоторканості особи, у тому числі вчинені стосовно дитини або в її присутності;

фізичне насильство – форма домашнього насильства, що включає ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, а також незаконне позбавлення волі, нанесення побоїв, мордування, заподіяння тілесних ушкоджень різного ступеня тяжкості, залишення в небезпеці, ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, заподіяння смерті, вчинення інших правопорушень насильницького характеру. Булінг (цькування) - тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Види булінгу (цькування):

фізичне насильство (тілесні ушкодження, які завдають болю, призводять до порушень психічного та фізичного здоров'я, чи навіть смерті; це штовхання і смикання; удари, стусани, побиття; знущання, викручування рук; жбурляння предметів; спроби задушити); психологічне насильство (тиск на психіку іншої людини, який проявляється у нанесенні словесних образ, погроз, залякуванні, переслідуванні);

економічне (крадіжки, пошкодження чи знищення одягу та інших особистих речей, вимагання грошей);

сексуальне (у випадках булінгу: принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська та образи сексуального характеру, зйомки у переодягальнях, поширення образливих чуток, сексуальні погрози, жарти);

кібербулінг (приниження за допомогою мобільних телефонів, Інтернету, інших електронних пристроїв).

2. Основні завдання щодо захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження в закладах освіти:

1. здійснення аналізу ситуації у закладі освіти (фізичного та емоційно-психологічного середовища);
2. вироблення офіційної позиції закладу освіти щодо усіх форм насильства та інформування про неї всіх учасників освітнього процесу;
3. розроблення правил поведінки для всіх учасників освітнього процесу – учнів, батьків, вчителів та інформування про них;
4. визначення обов'язків та відповідальності учасників освітнього процесу щодо створення та дотримання безпечної поведінки в закладі освіти;
5. проведення інструктажів з усіма працівниками закладу освіти.

Відповідно до ст.30 Закону України «Про освіту» заклади освіти забезпечують на своїх сайтах (у разі їх відсутності – на сайтах своїх засновників) відкритий доступ до публічної інформації та документів, зокрема:

- правила поведінки здобувача освіти в закладі освіти;
- положення про запобігання і протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми у Ліцеї №85 міста Кисва;
- контактну інформацію про уповноважену особу, про служби, до яких можна звернутися постраждалим (інформаційний стенд);
- інформацію про проведення виховної роботи та інформаційно-просвітницьких заходів.

Здійснення інформування (на сайті закладу освіти) про цілодобові телефони довіри з питань допомоги жертвам насилля у Ліцеї № 85 та сім'ї; Національної гарячої лінії з питань запобігання насильству, Національної дитячої «гарячої лінії», працівника ювенальної превенції територіального органу поліції.

Обов'язкове інформування відповідних органів про випадки, або підозри щодо форм насильства та експлуатації.

Взаємодія з іншими суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання всіх видів насильства відповідно до чинного законодавства.

2.1. Керівник або уповноважена особа:

Керівник (уповноважена особа – призначається наказом керівника закладу):

- організовує початкове та періодичне інформування, інструктаж для всіх працівників Ліцею про захист дітей від усіх форм насильства та жорстокого поводження, експлуатації та найгірших форм дитячої праці;

Даний інструктаж фіксується у відповідних журналах та є систематичним.

- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які стали жертвами насильства, вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу/насильства;
- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію насильству та булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- організовує проведення інформаційно-просвітницьких заходів з учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству/булінгу;
- створює комісію з розгляду звернень та скарг щодо випадків булінгу та домашнього насильства, до складу якої включає працівника ювенальної превенції.

Комісія працює відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646 «Про деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти».

Розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та відповідних заходів реагування. Забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування)/насильства.

Повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування)/насильства у закладі освіти (відповідальність за неповідомлення про факт булінгу/насильства лежить лише на керівникові закладу).

- **Психологічна служба (психолог/соціальний педагог):** забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг/насильство, стали його свідками або постраждали від булінгу/насильства, веде облік випадків та оформлення документації, згідно цього Положення;
- реалізацію просвітницького напрямку всіх учасників освітнього процесу шляхом організації тематичних заходів, бесід – консультацій з метою формування навичок толерантної та ненасильницької поведінки, спілкування та взаємодії.

2.2. Педагогічні та інші працівники Ліцею:

- забезпечують здобувачам освіти захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю;
- повідомляють директора/уповноважену особу про факти насильства та булінгу (цькування) стосовно здобувачів освіти, педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб;
- сприяють у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування) та насильства;
- виконують рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків насильства та булінгу (цькування) у закладі освіти.

3. Права та обов'язки учасників освітнього процесу.

3.1.Здобувачі освіти мають право на:

- якісні освітні послуги;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, закладів освіти і запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін та рівня їх складності, методів і засобів навчання;
- інші необхідні умови для здобуття освіти, у тому числі для осіб з особливими освітніми потребами та із соціально незахищених верств населення;
- свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, наукової і науково-технічної діяльності тощо;
- особисту або через своїх законних представників участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти;
- безпечні та нешкідливі умови навчання і праці;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь - яких форм насильства та експлуатації, булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачам освіти;
- отримання соціальних та психолого-педагогічних послуг як особа, яка постраждала від насильства та булінгу (цькування), стала його свідком або вчинила булінг (цькування).

3.2. Здобувачі освіти зобов'язані:

- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля; дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти;

- повідомляти керівництво закладу освіти про факти булінгу (цькування) та насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, науково-педагогічних працівників, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком яких вони були особисто або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб.

3.3. Працівники, які залучаються до освітнього процесу:

Мають право на:

- захист професійної честі і гідності;
- захист під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства та експлуатації, у тому числі булінгу (цькування), дискримінації за будь-якою ознакою, від пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю.

3.4. Зобов'язані:

- дотримуватися педагогічної етики;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси всіх учасників освітнього процесу;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у здобувачів освіти усвідомлення необхідності дотримуватися Конституції та законів України;
- формувати у здобувачів освіти прагнення до взаєморозуміння, миру, злагоди між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами;
- захищати здобувачів освіти під час освітнього процесу від будь-яких форм насильства, приниження честі та гідності, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувачів освіти, запобігати вживанню ними та іншими особами на території закладів освіти алкогольних напоїв, наркотичних засобів, іншим шкідливим звичкам;
- дотримуватися установчих документів та правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, виконувати свої посадові обов'язки;
- повідомляти директора про факти всіх форм насильства стосовно здобувачів освіти, педагогічних, інших осіб, які залучаються до освітнього процесу, свідком якого вони були особисто або інформацію про які отримали від інших осіб, вживати невідкладних заходів для припинення булінгу (цькування).

3.5. Батьки здобувачів освіти мають право:

- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, у тому числі – щодо надання соціальних та психолого-педагогічних послуг особам, які постраждали від булінгу (цькування), стали його свідками або вчинили булінг (цькування);
- про результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності;
- подавати заяву про випадки булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу;
- вимагати повного та неупередженого розслідування випадків булінгу (цькування) стосовно дитини або будь-якого іншого учасника освітнього процесу.

Зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до власного здоров'я, здоров'я оточуючих і довкілля;

- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя;
- формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану;
- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- сприяти у проведенні розслідування щодо випадків булінгу (цькування); виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) та інше, що сприятиме покращенню виправлення ситуації, що призвела до булінгу.

4. Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

4.1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:

- булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин;
- діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин;
- діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин;
- діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

4.2. Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне засобом накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

5. Взаємодія з установами, які здійснюють заходи у сфері запобігання та захисту від різних форм насильства та жорстокого поводження в закладах освіти.

5.1. Налагодження співпраці із службою у справах дітей, центром соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій.

5.2. Розроблення спільних планів роботи з проведення превентивних інформаційно-просвітницьких заходів з усіма учасниками освітнього процесу з питань запобігання та протидії насильству та булінгу (цькування).

5.3. Участь представників інших установ у професійному інформуванні усіх учасників освітнього процесу щодо запобігання насильству та булінгу (цькування).

5.4. Залучення представників служби у справах дітей, центрів соціальних служб сім'ї, дітей та молоді, представниками правоохоронних органів, громадських інституцій до розгляду звернень, заяв всіх видів насильства та булінгу (цькування).

5.5. Забезпечити взаємодію із місцевими центрами з надання безоплатної вторинної правової допомоги при проведенні спільних правопросвітницьких заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) та домашньому насильству, а також спрямування осіб, що постраждали від булінгу (цькування) та домашнього насильства до найближчої точки доступу системи безоплатної правової допомоги з метою отримання правової інформації та консультації, а при необхідності, забезпечення представництва їх інтересів у суді.

6. Прикінцеві положення

6.1. Положення про порядок захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження в Ліцеї № 85 затверджується наказом керівника закладу освіти і є обов'язковими до виконання усіма учасниками освітнього процесу.

6.2. Учасники освітнього процесу мають бути ознайомлені з порядком захисту дітей від різних форм насильства та жорстокого поводження в закладі освіти.

Директор

Тетяна ФЕДУНОВА

**Програма «Разом декларуємо – Ні булінгу! Ні насильству над дитиною»
Спрямована з протидії булінгу (цькування),
жорстокості та насильства в освітньому середовищі**

Пояснювальна записка

1. ЗМІСТ ПРОБЛЕМИ.

Основним завданням сучасної школи, що підтверджується й поширюється Міністерством освіти і науки України та Міжнародною організацією ЮНІСЕФ є створення нового освітнього простору, головними засадами якого є створення безпечного навчального середовища, а також забезпечення прав, свобод та інтересів дітей. Концепція «Нова українська школа» (НУШ) вимагає реформування існуючого алгоритму розвивальної, корекційної та профілактичної роботи, адже дуже часто в освітніх закладах постає проблема булінгу та порушення норм поведінки учнями, що не дозволяє в повному обсязі досягти поставлених демократичних орієнтирів. Важливою умовою ефективності роботи працівників психологічної служби є розставлення пріоритетів та цілей, викладених комітетом ООН: взаєморозуміння, взаємоповага, дружня атмосфера, пріоритет прав людини, толерантність, постійний розвиток, активна життєва позиція, здоровий спосіб життя, людяність, порядність, повага до приватного життя, мир, єдина країна.

Булінг (знуцання, цькування, залякування) – це зарозуміла, образлива поведінка, пов'язана з дисбалансом влади, авторитету або сили. Булінг проявляється в багатьох формах: є вербальна, фізична, соціальна форми булінгу, а також кіберзалякування.

Стаття 1. Вербальний булінг

Словесне знущання або залякування за допомогою образливих слів, яке включає в себе постійні образи, погрози й неповажні коментарі про кого-небудь (про зовнішній вигляд, релігію, етнічну приналежність, інвалідність, особливості стилю одягу і т. п.).

Стаття 2. Фізичний булінг

Фізичне залякування або булінг за допомогою агресивного фізичного залякування полягає в багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Стаття 3. Соціальний булінг

Соціальне залякування або булінг із застосуванням тактики ізоляції припускає, що когось навмисно не допускають до участі в роботі групи, трапеза це за обіднім столом, гра, заняття спортом чи громадська діяльність.

Стаття 4. Кіберзалякування

Кіберзалякування (кібернасильство) або булінг у кіберпросторі полягає у звинуваченні когось з використанням образливих слів, брехні та неправдивих чуток за допомогою електронної пошти, текстових повідомлень і повідомлень у соціальних мережах. Сексистські, расистські та подібні їм повідомлення створюють ворожу атмосферу, навіть якщо не спрямовані безпосередньо на дитину.

Актуальність булінгу, насильства в учнівському середовищі зумовила необхідність системного підходу в профілактиці даних явищ.

З цією метою в закладі освіти створено Програму з протидії булінгу, насильства в шкільному середовищі «Разом декларуємо – Ні булінгу! Ні насильству над дитиною».

2. ОСНОВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Головною метою Програми з протидії булінгу, жорстокості та насильства у шкільному середовищі закладу є навчання дітей і дорослих безпечній взаємодії в освітньому процесі, а також захист дітей від булінгу, насильства та зловживань з боку однолітків і дорослих (батьків, опікунів або працівників закладів освіти).

Поставлена мета досягається за рахунок послідовного вирішення наступних завдань:

1. Вивчення теоретичних аспектів проблеми з позиції різних наук (філософії, фізіології, психології, соціології, педагогіки) і використання інформації в роботі з педагогами та батьками.
2. Відпрацювати систему узгоджених поглядів і уявлень учнів, педагогів, психолога, батьків на освітнє середовище закладу освіти;
3. Обґрунтувати умови організації безпечного освітнього середовища та вимоги (критерії) до його ефективної організації для кожного учасника процесу;
4. Скласти доступний алгоритм освітнього реагування та протидії булінгу і насильства;
5. Сформулювати конкретні рекомендації учням, педагогічним працівникам, адміністрації закладу, батькам щодо організації безпечного середовища в навчальному закладі.

3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ДІЯЛЬНОСТІ:

1. Ознайомлення учасників освітнього процесу з нормативно-правовою базою та регулюючими документами щодо превенції проблеми насилля в освітньому середовищі.
2. Проведення зустрічей, круглих столів, семінарів, тренінгів із залученням представників правоохоронних органів, служб соціального захисту, медичних установ та інших зацікавлених організацій.
3. Запровадження програми правових знань у формі гурткової, факультативної роботи.
4. Організація роботи гуртків, факультативів із психології.
5. Створення інформаційних куточків для учнів із переліком організацій, до яких можна звернутися у ситуації насилля та правопорушень.
6. Ознайомлення учителів і дітей з інформацією про прояви насильства та його наслідки.
7. Батьківські збори – це форма організації спільної діяльності батьків, учителів, практичного психолога та соціального педагога, яка передбачає їх спілкування з метою обговорення актуальних питань навчання і виховання, ухвалення рішень.
8. Консультації – форма роботи з батьками, яка передбачає надання фахівцями психологічної служби допомоги батькам із різних проблем родинного виховання.
9. Педагогічний консилиум – форма спілкування учнів, учителів, фахівців психологічної служби закладу освіти та батьків, метою якої є цілісне, різнобічне вивчення особистості учня, вироблення єдиної педагогічної позиції; визначення головних напрямів удосконалення виховного процесу зусиллями вчителів, батьків, самого учня; тренінги спілкування, методики оволодіння аутотренінгом.
10. Для успішного попередження та протидії насильству треба проводити заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів.

ПОРЯДОК
подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності)
заяв про випадки булінгу (цькування) в Ліцеї № 85 міста Києва

Загальні питання

1. Цей Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)».
2. Цей Порядок визначає процедуру подання та розгляду заяв про випадки булінгу (цькування).
3. Заявниками можуть бути здобувачі освіти, їх батьки/законні представники, працівники та педагогічні працівники закладу освіти та інші особи.
4. Заявник забезпечує достовірність та повноту наданої інформації.
5. У цьому Порядку терміни вживаються у таких значеннях:

Булінг (цькування) – діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Типовими ознаками булінгу (цькування) є:

1. Систематичність (повторюваність) діяння.
2. Наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності).
3. Дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Подання заяви про випадки булінгу (цькування)

1. Здобувачі освіти, працівники та педагогічні працівники, батьки та інші учасники освітнього процесу, яким стало відомо про випадки булінгу (цькування), учасниками або свідками якого стали, або підозрюють його вчинення по відношенню до інших осіб за зовнішніми ознаками, або про які отримали достовірну інформацію від інших осіб зобов'язані повідомляти директору закладу освіти.
2. Розгляд та неупереджене з'ясування обставин випадків булінгу (цькування) здійснюється відповідно до поданих заявниками заяв про випадки булінгу (цькування) (далі – Заява).
3. Заяви, що надійшли на електронну пошту закладу освіти отримує секретар, яка зобов'язана терміново повідомити керівника закладу та відповідальну особу.
4. Прийом та реєстрацію поданих заяв здійснює відповідальна особа, а в разі її відсутності – особисто директор закладу освіти або його заступник.
5. Заяви реєструються в окремому журналі реєстрації заяв про випадки булінгу (цькування).
6. Форма та примірний зміст заяви оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу освіти.
7. Датою подання заяв є дата їх прийняття.
8. Розгляд заяв здійснює директор закладу освіти з дотриманням конфіденційності.

Відповідальна особа

1. Відповідальною особою призначається працівник закладу освіти з числа педагогічних працівників.
2. До функцій відповідальної особи відноситься прийом та реєстрація заяв, повідомлення директора закладу освіти.
3. Відповідальна особа призначається наказом директора закладу освіти.

4. Інформація про відповідальну особу та її контактний телефон оприлюднюється на офіційному веб-сайті закладу.

Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування)

1. За результатами розгляду заяви директор закладу освіти видає рішення про проведення розслідування випадків булінгу (цькування) із визначенням уповноважених осіб.
2. З метою розслідування випадків булінгу (цькування) уповноважені особи мають право вимагати письмові пояснення та матеріали у сторін.
3. Для прийняття рішення за результатами розслідування директор закладу освіти створює комісію з розгляду випадків булінгу (цькування) (далі – Комісія) та скликає засідання.
4. Комісія створюється наказом директора закладу освіти.
5. До складу комісії можуть входити педагогічні працівники (у тому числі практичний психолог, соціальний педагог), батьки постраждалого та булера, директор закладу освіти та інші зацікавлені особи.
6. Комісія у своїй діяльності керується законодавством України та іншими нормативними актами.
7. Якщо Комісія визначила, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, то директор закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей.
8. У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою, про що директор закладу має повідомити постраждалого.
9. Рішення Комісії приймаються більшістю її членів та реєструються в окремому журналі, зберігаються в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.
10. Потерпілий чи його/її представник можуть звертатися відразу до уповноважених органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та Службу у справах дітей з повідомленням про випадки булінгу (цькування).
11. Батьки зобов'язані виконувати рішення та рекомендації Комісії.

Терміни подання та розгляду заяв

1. Заявники зобов'язані терміново повідомляти керівнику закладу освіти про випадки булінгу (цькування), а також подати заяву.
2. Рішення про проведення розслідування із визначенням уповноважених осіб видається протягом 1 робочого дня з дати подання заяви.
3. Розслідування випадків булінгу (цькування) уповноваженими особами здійснюється протягом 3 робочих днів з дати видання рішення про проведення розслідування.
4. За результатами розслідування протягом 1 робочого дня створюється Комісія та призначається її засідання на визначену дату але не пізніше чим через 3 робочих дні після створення Комісії.
5. Директор закладу освіти зобов'язаний повідомити уповноважені органи Національної поліції (ювенальна поліція) та службу у справах дітей про кваліфікований Комісією випадок булінгу (цькування) протягом одного дня.

Реагування на доведені випадки булінгу

1. На основі рішення комісії з розгляду випадків булінгу (цькування), яка кваліфікувала випадок як булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять систематичний характер, директор закладу освіти:
 - повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України (ювенальна поліція) та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти;
 - забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування) (далі – Заходи).
2. Заходи здійснюються заступником директора з виховної роботи у взаємодії з практичним психологом закладу освіти, та затверджуються директором закладу.
3. З метою виконання заходів можна запроваджувати консультаційні години у практичного психолога, створювати скриньки довіри, оприлюднювати телефони довіри.

Відповідальність осіб причетних до булінгу (цькування)

1. Відповідальність за булінг (цькування) встановлена статтею 173 п.4 Кодексу України про адміністративні правопорушення такого змісту:
«Стаття 173 п.4». Булінг (цькування) учасника освітнього процесу.

Булінг (цькування), тобто діяння учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, - тягне за собою накладення штрафу від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Діяння, передбачене частиною першою цієї статті, вчинене малолітніми або неповнолітніми особами віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від двадцяти до сорока годин.

Діяння, передбачене частиною другою цієї статті, вчинене малолітньою або неповнолітньою особою віком від чотирнадцяти до шістнадцяти років, - тягне за собою накладення штрафу на батьків або осіб, які їх замінюють, від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин.

Неповідомлення директором закладу уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу (цькування) учасника освітнього процесу – тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до одного місяця з відрахуванням до двадцяти процентів заробітку.

Моніторинг за реалізацією профілактики булінгу, насильства та жорстокості в учнівському середовищі.

1. Директор Ліцею № 85 міста Києва призначає уповноважену особу за реалізацію антибулінгової політики, виявлення фактів скоєння насильства в закладі освіти.

2. Призначена особа відповідає за реалізацію, реагування на будь-які сигнали щодо його порушення, а також за внесення пропозицій стосовно змін до Програми з протидії булінгу, насильства в шкільному середовищі.
3. Кожні півроку відповідальна особа повинна проводити загальний моніторинг рівня виконання вимог з профілактичної програми. Під час проведення такого загального моніторингу працівники закладу освіти можуть подавати пропозиції стосовно внесення змін до програми з профілактики протидії булінгу, насильства та повідомляти про порушення її пунктів на території закладу освіти.

**Заходи реалізації Програми з протидії булінгу
«Разом декларуємо – Ні булінгу! Ні насильству над дитиною»**

Найменування завдання	Найменування заходів	Строк виконання	Відповідальні за виконання
<p>1. Сприяння створенню безпечного освітнього середовища в Ліцеї № 85</p>	<p>1) Інформаційно-просвітницька діяльність серед учасників освітнього процесу щодо форм, причин і наслідків булінгу (цькування), заходів у сфері запобігання та протидії булінгу (цькування), формування нетерпимого ставлення громадян до насильницької моделі поведінки у міжособистісних стосунках.</p> <p>Ознайомлення із Законом України від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» (набрав чинності 19.01.2019 року), листами МОНУ від 29.12.2018 №1/9-790 «Щодо організації роботи у закладах освіти з питань запобігання і протидії домашньому насильству та булінгу», від 10.08.2022р. №1/9105-22, «Рекомендації для закладів освіти щодо застосування норм Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18 грудня 2018р. №2657-VIII»</p> <p><i>(Булінг (цькування) є однією із поширених форм насильства у дитячому середовищі. Особливої уваги потребують проблеми запобігання насильства та жорстокого поводження з дітьми в сучасному суспільстві, які зумовлені збільшенням фактів психічного, фізичного, сексуального насилля.</i></p> <p><i>З війною проблема булінгу не лише не викорінилася, а онлайнцькування в закладах освіти набуває нових форм і проявів, зокрема, булінг із</i></p>	<p>Протягом 2024-2025 навчального року</p>	<p>Адміністрація, практичний психолог, педагоги-організатори, соціальний педагог</p>

застосуванням засобів електронних комунікацій. Тривожна тенденція прояву поведінкової агресії та дій з цькування учасників освітнього процесу у процесі онлайн -навчання, їх усвідомленого наміру на заподіяння шкоди психічному або фізичному здоров'ю потерпілого, незважаючи на виклики воєнного часу і зміну чинників безпекової ситуації в країні. «Кібербулінг» чи «онлайн-булінг» стосується випадків вчинення цькування в освітньому середовищі саме в Інтернет-просторі з використанням мобільних телефонів, комп'ютерної техніки, інших пристроїв і засобів, через які здійснюється доступ до електронних комунікаційних мереж. З метою профілактики булінгу (цькування) та кібербулінгу у закладі освіти необхідно проводити просвітницьку роботу з батьками та законними представниками здобувачів освіти з питань профілактики насильства, булінгу, формування толерантної поведінки та вирішення конфліктних ситуацій мирним шляхом). Ознайомлення із Законом України від 18 грудня 2018 року № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» (набрав чинності 19.01.2019 року),

Частина 1 статті 16 «Конвенції про права дитини» передбачає, що жодна дитина не може бути об'єктом свавільного або незаконного втручання в здійснення її права на особисте і сімейне життя, недоторканність житла, таємницю кореспонденції або незаконного посягання на її честь і гідність.

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021#Text

Стаття 10 Закону України «Про охорону дитинства» встановлено, що кожній дитині гарантується право на свободу, особисту недоторканість та захист гідності. Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії мобінгу (цькуванню)» від 16.11.2022 № 2759-IX передбачено, що керівник закладу освіти в межах наданих йому повноважень забезпечує створення у

	<p>закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та мобінгу (цькування). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2759-20 - Текст</p> <p>Сайт Міністерства освіти і науки України (Корисні посилання щодо теми антибулінгу Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)) та Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти» (Корисні посилання – Інститут модернізації змісту освіти (imzo.gov.ua)) розміщена спеціальна рубрика: «Корисні посилання щодо теми антибулінгу»</p>		
	2) Забезпечення координації між керівником закладу освіти та врегулювання правоохоронними органами, що забезпечують формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	Протягом 2024-2025 навчального року	Адміністрація
	3) Організація заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування)	Протягом 2024-2025 навчального року	Адміністрація, підрозділи Ювенальної поліції України, МОЗУ, Мін'юсту, служб у справах дітей, центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді
	4) Узагальнення, аналіз та оприлюднення інформації про випадки булінгу (цькування) в Ліцеї № 85	Протягом 2024-2025 навчального року (за потребою)	Адміністрація, соціальний педагог, класні керівники 1-11 класів
2. Забезпечення створення у Ліцеї № 85 безпечного освітнього середовища	1) Розроблення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в Ліцеї № 85 відповідно до рекомендацій	До 06.09.2024	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог, педагоги-організатори, класні керівники 1-11 класів
	2) Проведення моніторингу ефективності виконання плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в Ліцеї № 85, надання методичної та	Один раз на місяць	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог,

	практичної допомоги, виявлення проблемних питань у сфері запобігання та протидії булінгу (цькуванню) та вжиття вичерпних заходів для їх вирішення		педагоги-організатори, класні керівники 1-11 класів
	3) Діяльність Служби порозуміння	За потребою	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог, педагоги-організатори, класні керівники 1-11 класів
3. Професійний розвиток та підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо знань, вмінь та навичок протидії та запобігання булінгу (цькуванню)	1) Проведення тренінгів, круглих столів, семінарів з питань емоційних, громадянських та соціальних компетентностей, вдосконалення знань, вмінь та навичок педагогічних працівників щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в Ліцеї № 85	Один раз на семестр	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог, педагоги-організатори
	2) Включення до щорічного плану підвищення кваліфікації педагогічних працівників школи (з відривом чи без відриву від освітнього процесу) навчання у сфері емоційних, громадянських та соціальних компетентностей, вдосконалення знань, вмінь та навичок протидії та запобігання булінгу (цькуванню) в Ліцеї № 85	Щорічно	Адміністрація
	3) Засідання методичного об'єднання класних керівників з теми «Організація та проведення профілактичної роботи щодо попередження випадків боулінгу серед учасників освітнього процесу»	Грудень 2024 року	Адміністрація, педагоги-організатори, практичний психолог
	4) Тренінгове заняття «Профілактика булінгу в учнівському середовищі»	Листопад 2024 року, лютий 2025 року	Соціальний педагог, практичний психолог
	5) Круглий стіл «Як допомогти дітям упоратися з булінгом»	Протягом року	Соціальний педагог, практичний психолог
4. Створення інформаційного простору	1) Створення інформаційного стенду «#СтопБулінг» з метою широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи серед учасників освітнього процесу, стосовно виконання вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)»	До 11.10.2024	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог, педагоги-організатори
	2) Перегляд та обговорення тематичних відеосюжетів щодо ненасильницьких методів поведінки та виховання,	Протягом 2024-2025 навчального року	Адміністрація, соціальний педагог,

	вирішення конфліктів, управління власними емоціями та подолання стресу		практичний психолог, педагоги-організатори, класні керівники 1-11 класів
	3) Висвітлення на сайті Ліцею № 85 правил поведінки здобувача освіти в закладі освіти, плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькування) в закладі освіти, порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування), порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)	Постійно	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог
5. Освітня програма з антибулінгу	1) Заходи в рамках Місячника правової освіти (за окремим планом)	Щорічно	Адміністрація, соціальний педагог, практичний психолог
	2) Проведення виховних годин, профілактичних бесід з учнями щодо попередження злочинності та правопорушень, жорстокого поводження над дітьми, запобігання дитячій бездоглядності, здійснення правового виховання, формування моральних цінностей та якостей, пропаганди здорового способу життя	Протягом 2024-2025 навчального року	Соціальний педагог, практичний психолог, педагоги-організатори, Класні керівники 1-11 класів
6.Профілактичні заходи	1) Проведення моніторингу безпечності та комфортності в Ліцеї № 85 шляхом анкетування	Один раз на семестр	Соціальний педагог, практичний психолог
	2) Організація консультативних пунктів «Скринька довіри»	До 11.10.2024	Соціальний педагог, практичний психолог, педагоги-організатори
	3) Проведення батьківського всеобучу «Агресивна поведінка підлітків. Що таке батьківський авторитет»	Протягом 2024-2025 навчального року	Адміністрація, соціальний педагог
	4) Проведення уроків відвертого спілкування. «Змінюй в собі негативне ставлення до інших»; «Допоможи собі, рятуючи інших»; «Стережись! Бо, що посієш те й пожнеш», «Про стосунки в учнівському середовищі»	Протягом року	Класні керівники 1-11 кл., практичний психолог
	5) Години спілкування на тему: «Кібербулінг»	Протягом року	Класні керівники, вчитель інформатики

	6) Корисні правила-поради для профілактики і подолання кібер-булінгу	Січень 2025 року	Практичний психолог
	7) Перегляд відео презентацій «Булінг в школі. Як його розпізнати», «Кібербулінг або агресія в інтернеті: Способи розпізнання і захист дитини»	Листопад – грудень 2024 року	Практичний психолог
	8) Конкурс учнівських творів на тему «Як довіряти і бути вдячним іншим».	Січень 2025 року	Вчителі української мови
	9) Круглий стіл для батьків «Поговоримо про булінг та кібербулінг»	Грудень 2024 року, травень 2025 року	Практичний психолог
	10) Поради батькам, щоб зменшити ризик булінгу та кібербулінгу для своєї дитини	Грудень 2024 року, травень 2025 року	Практичний психолог
	11) Міні-тренінг "Як навчити дітей безпечної поведінки в Інтернеті"	Січень – лютий 2025 року	Практичний психолог
	12) Круглий стіл для педагогічного колективу «Безпечна школа. Маски булінгу»	Листопад 2024 року	Практичний психолог
	13) Перегляд художніх та документальних фільмів з подальшим обговоренням проблеми з учнями освітнього закладу	Протягом року	Практичний психолог
	14) Перегляд відеороликів «Нік Вуйчич про булінг у школі», «Булінг у школі та як з ним боротися – говоримо з Уповноваженим Президента України», «Зупиніться!!! МОЯ Історія про Булінг і Кібербулінг	Протягом року	Практичний психолог
	15) Бесіда-тренінг «Віртуальний терор: тролінг і кібербулінг».	Квітень 2025 року	Практичний психолог
	16) Консультативний пункт. «Скринька довіри»	Постійно	Педагоги-організатори
7. Запобігання домашньому насильству	<p><i>Домашнє насильство під час війни – це поширене явище, яке стає ще більш небезпечним, ніж у мирний час. Попри повномасштабну війну, розпочату РФ на території України, проблема домашнього насильства не стає менш важливою. Війна, як і будь-яка екстремальна ситуація, лише загострює проблеми людей, які були й до цього. Зокрема, це стосується насильства в сім'ях. Низький рівень доходів, безробіття, втрата місця проживання – все це призводить до непорозумінь та негараздів у сім'ї та може переростати у насилля.</i></p> <p>Вивчення матеріалів: Стратегія впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 року та затверджено Операційний план заходів на 2022-2024 роки з її реалізації.</p> <p>URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1163-2022-%D1%80#Text</p>	Протягом навчального року	Адміністрація практичний психолог, соціальний педагог

	<p>Розмістити на сайті закладу освіти та донести до учасників освітнього процесу інформацію про те, куди звертатися у випадках домашнього насильства: до Національної поліції за номером 102 та повідомити про факт насильства; на Урядовий контактний центр 15-47, де цілодобово надаються інформаційні, психологічні та юридичні консультації чоловікам та жінкам, які постраждали від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, насильства стосовно дітей, або з питань загрози вчинення такого насильства та психологічної допомоги потерпілим від домашнього насильства жінкам, чоловікам, дітям; до національної «гарячої лінії» з питань запобігання домашнього насильства, торгівлею людьми та гендерної дискримінації 0-800-500-335 або 116-123 (короткий номер з мобільного). Держава гарантує кожному громадянину право на отримання безоплатної правової допомоги за номером Єдиного контактцентру 0 800 213 103 (цілодобово та безкоштовно у межах України зі стаціонарних та мобільних телефонів).</p>		
<p>8. Запобігання та профілактика кримінальних правопорушень</p>	<p>Ознайомлення з листом Міністерства освіти і науки України «Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні» від 13.05.22 року № 1/5119-22 зосереджено увагу на тому, що одним із важливих пріоритетів в діяльності закладів освіти є профілактика шкідливих звичок та протиправної поведінки здобувачів освіти. URL: Про здійснення превентивних заходів серед дітей та молоді в умовах воєнного стану в Україні Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)</p>	<p>Протягом навчального року</p>	<p>Адміністрація, практичний психолог, соціальний педагог</p>
	<p>Проаналізувати стан справ та посилити індивідуальну корекційну роботу з дітьми, які вже скоювали кримінальні правопорушення, та дітьми, які мають ознаки агресивної поведінки; проводити інформаційно-просвітницьку роботу з батьками та законними представниками дітей, схильних до протиправної поведінки</p>	<p>Протягом навчального року</p>	<p>Адміністрація, практичний психолог, соціальний педагог</p>
	<p>Бесіди щодо дотримання прав і можливість максимально безпечно розвиватися у суспільстві, недопущення зростання рівня злочинності серед неповнолітніх під час війни і облік тих,</p>	<p>Протягом навчального року</p>	<p>Адміністрація, практичний психолог, соціальний педагог</p>

	хто потрапив під негативний вплив осіб з неправомірною поведінкою на територіях де ведуться бойові дії, ВПО		
9. <i>Просвітницькі програми</i>	Продовжити в Ліцеї № 85 просвітницько-профілактичну програму: «Вирішення конфліктів мирним шляхом. Базові навички медіації»	Протягом навчального року	Адміністрація, практичний психолог
1. Корекція	Корекційно-розвивальна програма формування стійкості до стресу у дітей дошкільного віку і школярів «Безпечний простір» (за потребою).	Протягом року	Практичний психолог
	Просвітницько-профілактична програма «Не смійся з мене» - 5-А, 5-Б кл., 8-А кл.	Протягом року I семестр	Практичний психолог, соціальний педагог
2. Діагностика	Методика Шуберта «Діагностика рівня готовності до ризику» - 5-11 кл.	Протягом року	Практичний психолог
	Тест шкільної тривожності підлітків за методикою Кондаша – 9 кл.	Протягом року	Практичний психолог
	Діагностика вад особистісного розвитку (ДВОР Киричука) – 5- 8 кл.	Протягом року	Практичний психолог
	Діагностика агресивності серед учнів за методикою «Агресивна поведінка» Є.П. Ільїн, П.А. Ковальов – 5-11 кл.	Протягом року	Практичний психолог
	Методика виявлення схильності до неадекватної поведінки 5-11 кл.	Протягом року	Практичний психолог
	Діагностика міжособистісних стосунків у колективі та соціально-психологічного клімату в класі (за методикою Боврозера у модифікації Ю. Гільбуха «Мій клас»)- 2,3 кл.	Жовтень	Соціальний педагог
	Вивчення міжособистісних стосунків у колективі та соціально-психологічного клімату в класі (за методикою «Соціометрія» Д.Морено)- 4-10 кл.	Протягом року	Соціальний педагог
	Діагностика міжособистісних стосунків у сім'ї: - бесіди, анкетування класних керівників, батьків.	Протягом року	Соціальний педагог
3. Консультування	Проводити індивідуальні та групові консультації для учнів, батьків, учителів	Протягом року	Соціальний педагог

	з питань запобігання і протидії булінгу в учнівському середовищі.		
	Провести групові консультації: <ul style="list-style-type: none"> - «Як створити сприятливі умови для оптимального психологічного розвитку дитини» - батьки; - «Стилі батьківського виховання і розвиток дитини»- батьки; - «Виховання без покарання. Принципи ефективного виховання»- батьки. 	Жовтень Грудень Березень	Практичний психолог
	Провести індивідуальні консультації: <ul style="list-style-type: none"> - «Вибір адекватного рівня вимог до дитини»- батьки; - «Формування позитивної самооцінки, впевненості у своїх силах, почуття власної гідності»- учителі. 	Січень Лютий	Практичний психолог

Директор

Тетяна ФЕДУНОВА

